

ΗΤΟ ΚΑΙΡΟΣ

Διελύθη η Έθνοσυνέλευσις και προκηρύσσονται εκλογαί. "Αν η διάλυσις είναι ή όχι Συνταγματική, ως συνταγματολόγοι. Ο Έλληνικός Λαός, κουρασμένος από την διαίρεσιν, ήκουσε με ανακούφισιν την διάλυσιν και ένα εϋχεται μόνον: Αί προσεχείς εκλογαί ν' αναδείξουν τους εκλεκτοτέρους Έλληνας, διαλλακτικούς επί τσοούτον ώστε να χαράξουν ένα νέον δρόμον Ειρήνης και Έργασίας μέσω της Δημοκρατικής Ελλάδος. Αηδιασμένοι από μίαν συνεχή έξαρσιν μίσους, που, από του 1925 κατατρώχει την Ελλάδα, επεδυμήσαμεν την Γαλήνευσιν. Θα προέλθη αυτή εκ των εκλογών;

Καθ' όσον δύναται να συνηγί τις συμπεράσματα εκ του παρελθόντος, τοιαύτη, ευτυχής προσδοκία αποτελεί δυσχερές ένδεχόμενον. Δυστυχώς, τους αγώνας των πολιτικών κομμάτων της Χώρας, όσον και αν ταυτα άπετίναξαν την άτεγκτον άδιαλλαξίαν παλαιότερων ήμερών, διευθύνουν άκόμη άνθρωποι, που δέν στέργουν να εκτιμήσουν τον εκ των άτελειώτων πολιτικών διαμαχών κάματον του Λαού και διαλλαχθούν. Υπάρχει έν τούτοις έλπις να παύση διαβουκολούμενος ο Έλληνικός Λαός και κατά τας προσεχείς εκλογάς, ρίψη εις την λήθην το παρελθόν άναζητών νέους άνδρας μη έγκύψαντας εις την πολιτικήν έξαχρείωσιν της τελευταίας δεκαετίας. Έλεύθερος είναι ο Λαός μας να διαθέτη τα κατ' αυτόν και άντλων διδάγματα εκ του θλιβερού παρελθόντος, πράξει κατά ταυτα.

Έν τσοούτω ή διάλυσις της Συνελεύσεως υπήρξεν έργον γενικωτέρας Έλλαδικής άποβλέψεως, επεβάλλετο ως μία πράξις πολιτικής ανάγκης και έγινετο ευπροσδέκτως άκουστή από τον Έλληνικόν Λαόν, άηδιασμένον από τα Έργα και τας Ημέρας μιάς Συνελεύσεως ουδέν πραξάσης υπέρ του Λαού ώστε σήμερα να έλπίζη τι έξ αυτού.

Νικ. Ανδρουλιδάκις

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ

Οί συμπολίται εκλήθησαν την π. Παρασκευήν να δώσουν τελευταίον άσπασμόν προς τον άποδημήσαντα εις Κύριον Νικόλαον Πρεβελάκιν. Όταν έμαθα πώς πέθανε, έφρικίασα. "Όστε δέν δεσποτεύει κινείσ τού θανάτου; Ο νεκρός της περασμένης Παρασκευής, είχε καταντήσει έρείπιον ζωντανόν. Ένα είδος ζωντανοπεθαμένον. Έκρατείτο από την ζωήν με τις στέρεες χάντρες της εκκλησιαστικής μουσικής της όποιος υπήρξε φανατικός ύπηρέτης. Ο Πρεβελάκις υπήρξε διά τού άριστον κουβούκλιον του χορού της Έκκλησίας μας ό,τι τού στρέϊδι για τ' άκρογιάλι. Δέν ξεκολλούσε. Κατήντησε να μη μπωρή να νοηθή και ή παραμυρότέρα εκκλησιαστική διαδικασία χωρίς Πρεβελάκιν. Ένσφηνωμένος. Τώρα τελευταία, σκεδόν είχε χάσει την άρετήν του λόγου. Έν τσοούτω έπέμενε. Ουσιαστικά τον είχαν αντικαταστήσει. Αύτός όμως, παρακολουθούσε και έψαλλε μέσ' από τού δόντια του. Δέν τιν άκουσε ευκρινώς. Τόν ήσθάνεσο όμως καθαρά και ό ώρατος τύπος, ένός άνθρώπου τροσηλωμένου εις κάποιαν άρρωστον ψυχοπάθεισιν, με μίαν εύλαβικήν καθήλωσιν, δέν μπορούσε να σ' άφίση άσυγκίνητον. Συχνά, τώρα τα τελευταία χρόνια που τού Γήρας τον είχε λιγύσει, οι δικοί του, τον παρακαλούσαν να ήσυχάση, και να πάψη ψέλλοντας. Άρκετά έψαλλε ως σήμερα. Ο Πρεβελάκις δέν ήθελε ν' άκούση κουβέντα.

Με την προϊστορικήν μέρταν του τον χειμώνα—μια ποδήρη μέρταν της τουαλέτας ένός Έρρίκου, θάρσω του 14ου, με τού ψηλό κολλάρο τού καλοκαίρι, έσέρνετο άλλα τα κατάφερε να φτάση ως την παλιή του έδραν, και τοποθετούμενος όπως—όπως στο στασίδι άρχισε άνεδοκατεβάζοντας τ' άχειλι. Άργά, άργά, καθώς δά άπαιτεί ή βυζαντινή μουσική, εύλαβικά και στοργικά. Έψαλλε. Ο νεώτερος αντικαταστάτης του σμίλευε μέσα στα δυνατά δόντια του τον Ήχο που πλημμυρούσε την Έκκλησιά, καθώς εξέφευγε ολοστρογγυλος πάνω από τας εκκλησιαζόμενα πλήθη. Άλλ' υπήρχε ολόκληρος τάξις άνθρώπων, παλαιών τύπων, γηρασέντων έν Έκκλησιαστική διαίτη κωφών ή βαρυκόων, που ήκουαν τον Πρεβελάκιν με την ιδιόρρυθμη αίσθησιν μιάς παρξένης ψυχικής ευηκοίας, τον Πρεβελάκιν που δέν έψαλλε καν, άλλα προσήχητο εκ των βαθυτάτων του, θάλεγε κανείς, με τας σπλάγνα του, μετά τελευταία άπομεινάρια της ζωτικότητός του, με τις ύστερες άβέβαιες λάμψεις του ζωϊκού φωτός π' άκόμη τον κρατούσε στη ζωή, με ως τόσο έτριμύμειο, τ' άπελπιστικό τρικύμισμα του θανάτου.

Τώρα πιά δέν υπάρχει Πρεβελάκις. Τόν συνεπήρε τ' άκούραστο ποτάμι του άφανισμού. Και όπως, τον συνωδένεμε, τού τελευταίον, στο ήρεμο, άφωνο, κίαφωτο σπιτάκι του, έκανα τή σκέψη, αν κάτου έχει θά φανή τυχερός, και θάβρη ένα βυζαντινόν χορόν που να προστεθή.

Ν. ΜΙΡΑΝΤΑΣ

ΑΘΗΝΑΓΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΚΛΟΓΑΙ Η ΒΑΣΑΝΟ;

Ο Γέρω—Σκόπας και ο Παπούς των Γκαρσονιών—Η γκρίζα ρεπούμπλικα του κ. Μερκούρη και αι παλαιά ώρξιαί ήμέραι—Οι Γερουσιασταί του Ζαχαράτου. Δέκτρα άπελπιστική άπ' άκρη σ' άκρη.

Αθήναι 29 Σεπτεμβρίου 1925

Είκοσι και έπτά ήμέραι μās χωρίζουν μόνον άπ' τας δημοτικές εκλογάς και όμως ουδεμία κίνησις παρατηρείται εις τού ιερών πολλεθρον ένθυμίζουσα τας παλαιάς εκλογικάς ήμέρας. "Ησυχία άπόλυτος—κάμα κριοιολεκτικώς. Ο Λαός ό δυστυχής Λαός—άσχολεϊται εις τού έργα του.

Δέν του κιάγεται καρφί. Οί πολιτικάντηδες, ή Γερουσία του Ζαχαράτου, φοίττει διά τού άνοσιούργημα. -Λαός έν' αυτός; Άκούς εκεί εκλογές και να μην άκούς ούτε ένα ζήτω! Να μη βλέπης ούτε—μια διαδήλωσι. Άπελπισία φίλε μου! Άπελπισία! Και τού φαλακρά κεφάλια κινούντι οϊκτριστικά και βίβλιο άναμνήσεων άνοίγονται νοσταλγικά και άκούτε... —Τότε που λές μια παρέα Κρητικόν, ύποστηρικτών του Μερκούρη, συνεπλάκη με τους Μανιάτες του Μακαρίτη Πυρή και κατεματώθησαν έλιανίσθησαν για τού χατήρι των ύποψηφίων των...

Ο Άγαπητός Σάββας ένας φανατικός αντιβενιζελικός παρακίμψας τας έβδομήκοντα, έρωτά τόν γηραιότερον του, Νικόλαν—τόν λαπούν των Αθηναίων γκαρσονιών—έν ώ του σερβίρει τόν καρφέν, ποδόν θά ψηφίσι. Ο Νικόλας λαμβάνει τού πικρού ουάφ του και δέν άπαντά Κι-

νεί και αυτός περίλυπα την κεφαλήν—που καταντήσαμε—σαν να λή— και τρέχει, όσο του επιτρέπουν τού πόδια του, να περιποιηθή τού Γέρω Σκόπα, ένα άλλο γεροντιστή Βενιζελικόν έως τού μυαλό των κοκκάλων του—Νικόλα.. εκλογές μουρμουρίζει τού γεροντίδιον. Πάλι ό Νικόλας δέν άπαντά. Θλιβερά κινεί τού κεφάλι του παίρνοντας την παραγγελίαν και φεύγει.

Διαβαίνοντας τόν σταματώ.

—Νικόλα τι πάθανε οί γέροι;

Ο Ύψηλόκορμος Νικόλας σταματά για μια στιγμή και μου λέει:

—Δέν έχουν ζδικο οί λυσσασμένοι Έγώ τους συγγαίνομαι γιατί αυτοί με τού φανατισμό τους φέρανε την Ελλάδα εκεί που είναι. Μα τι τού θέλετε; Εκλογές δημοαρχικές έχουμε να δούμε χρόνια και χρόνια. Και να μην άκούς ένα ζήτω. Κι ό Νικόλας φεύγει για να φέρη τόν καρφέ του γέρω—Σκόπα.

Την στιγμήν ακριβώς αυτή διακρίνω τόν Μερκούρη να περνά άπ' έξω από τού Ζαχαράτου, με τού κομψό κουστούμι του την γκρίζα ρεπούμπλικα του. --Σήμα κατατεθέν— είναι ό συγκεντρώνων τας περισσοτέρας έλπίδας έπιτυχίας.

Στά διαβα του κάπια κίνησις παρατηρείται. Πιλοί διαγράφουν καμπύλας εις τόν αέρα τού πρόσωπα των πολιτών παίρνουν ένα μειδίαμα ευ-

χαριστήσεως, ό κ. Μερκούρης άφίνει να πλανηθή ένα χαμόγελο στο ροδόκόκκινο πρόσωπό του και δόστου ή γκρίζα ρεπούμπλικα, άνεμισματα στη μεσημβρινή θαλπερή ατμόσφαιρα σαν να ύπόσχηται σαν να θέλη να μιλήση και να ειπή, τι θά κάμη στην Αθήνα ό άφεντικός της αν τύχη και βγή Δήμαρχος.

Μα τίποτα παραπάνω. Ούτε ζήτω—ούτε διαδήλωσι.

Ο Γέρω Σάββας τού βλέπει αυτά και δαιμονίζεται. Ο Γέρω—Σκόπας τού ίδιου. Και ό γέρω—Νικόλας βγαίνει από την ουδετερότητα.

—Να μās ζήσης Δήμαρχε, φωνάζει.

—Να τού χιλιάσης όρύεται ό Γέρω Σάββας και τρέχει έξω να σφίξη τού χέρι του κ. Μερκούρη.

Και ό γέρω—Σκόπας κινείται στην καρέκλα του κυττάζει έξω και λησμονεί πώς ό «Δήμαρχος», δέν είναι Βενιζελικός.

—Έτσι λοιπόν, έτσι... φωνάζει... Να κινήθουμε βρε παιδιά... να ξεμουνδίσουμε.

Αί εικόνες αύται που σās έδωσα σε λίγες γραμμές, πιστεύω να είναι αρκετά διά ν' αντίληφθητε τού Λαού την στάσιν. Ούτε αι εκλογαί δέν τον συγκινούν. Ούτε ό Μερκούρης που άλλοτε ήστραπτεν έβρόντα ξυνεκίκα τας Αθήνας.

Επιφυλακτικός ό κοσμάκις, κυττάζει την δουλιάν του τού ψωμάκι του που όλο κ' άκριβαίνει, τού παιδιά του.

—Και γιατί να βγω έγώ φόρα—μου έλεγε χθές τού βραδύκι ό γνωστός άνθοπώλης των Λαρδανελίων, ό Αντώνης, που έως προ όλιγου άφινε τού λουλούδια του στο έλεος τού Θεού για να συζητήση πολιτικά.

Μουδωσε κανείς να φάω, φυλακή μπήκα λεφτά ζόδεψα, και άλλοι γέμισαν τού πορτοφόλια τους.

Και με μίαν χειρονομίαν έκφραστικήν προσέθεσε σιγά.

—Την Κυριακήν της εκλογής θά τούς δώσω την ψήφο μου. Μα άπό τού Τμήμα και στη δουλιάν μου. Τίποτε άλλο. Ούτε ζήτω ούτε κάτω.

Να είναι άραγε άπογοήτευσις αυτή; Να κρύπτεται άπό την φαινομενικήν συχαμάραν δια τούς πολιτικούς αγώνες κάποιος πολιτισμός εις την εκδήλωσιν των πολιτικών φρονημάτων τού Λαού;

Να μην άναψε άκόμη τού φυτίλι της προεκλογικής κινήσεως;

Άς περιμένωμεν! Άπρίλης—Μάρης κοντά τού θέρος, όπως φιλοσοφούν και οί συμπολίται.

Μίνως Ανδρουλιδάκις

Η ΟΔΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Την παρελθούσαν Κυριακήν έγινετο συλλαλητήριο έν Σπήλι, άποσταλέντος τηλεγραφήματος προς τόν Πρωθυπουργόν όπως δοθής ή επέκτασις της όδοϋ Ρεθύμνης—Σπήλι, μέχρι Αγ. Γαλήνης όπως έγινετο διά τόν Νομόν Λασηθίου, άναλαβούσης της εταιρείας εκείνης την προέκτασιν κατά 20 χιλίόμετρα άκόμη. Ένταυθα ή εργαζομένη ήδη εταιρία Δερμιτζάκη δύναται άνευ χρονοτρι-